

Tiết 15

Bài 11

CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG QUÂN XÂM LƯỢC TỐNG (1075-1077)

I. Giai đoạn thứ nhất năm 1075:

A. HƯỚNG DẪN HỌC SINH TÌM HIỂU BÀI:

- Tình hình nhà Tống từ giữa thế kỉ XI.
- Để giải quyết khó khăn trong nước, nhà Tống quyết định điều gì?
- Vậy nhà Tống âm mưu xâm lược Đại Việt nhằm mục đích gì?
- Trước âm mưu của nhà Tống, nhà Lý chuẩn bị như thế nào để đối phó với tống?
- Nêu chủ trương của Lý Thường Kiệt.
- Ý nghĩa của việc tấn công sang đất Tống của quân nhà Lý.

B. NỘI DUNG BÀI HỌC:

1. Nhà Tống âm mưu xâm lược nước ta:

- Nhà Tống âm mưu xâm lược Đại Việt nhằm giải quyết khó khăn trong nước, đô hộ nước ta.
- Xúi Champa đánh phía Nam, cắt quan hệ mua bán ở phía bắc, dụ dỗ các tù trưởng dân tộc.

2. Nhà Lý chủ động tiến công để tự vệ:

a. Chuẩn bị:

- Cử Lý Thường Kiệt làm tổng chỉ huy tổ chức kháng chiến.
- Mộ thêm quân, cho quân tập luyện canh phòng suốt ngày đêm.
- Làm thất bại âm mưu dụ dỗ mua chuộc của nhà Tống.
- Cho quân đánh bại Champa.
- Nhà Lý chủ trương tiến công trước để tự vệ.

b. Diễn biến:

- Tháng 10-1075, Lý Thường Kiệt chỉ huy hơn 10 vạn quân tấn công vào chiếm: Châu Khâm, châu Liêm, sau đó tấn công châu Ung.
- Sau 42 ngày đêm chiến đấu quân ta hạ được thành Ung Châu, rồi nhanh chóng rút quân về nước.

c. Ý nghĩa: Là một đòn phủ đầu làm hoang mang quân Tống, đẩy chúng vào thế bị động.

C. CHUẨN BỊ BÀI CHO TIẾT SAU:

Bài 11: CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG QUÂN XÂM LƯỢC TỐNG 1075-1077 (TT)

- Trình bày diễn biến, kết quả cuộc kháng chiến chống Tống của quân dân nhà Lý.

- Nêu nguyên nhân thắng lợi và ý nghĩa lịch sử cuộc kháng chiến chống Tống của quân dân nhà Lý.

Tiết 16

II. Giai đoạn thứ hai (1076-1077)

A. HƯỚNG DẪN HỌC SINH TÌM HIỂU BÀI:

- Sau khi rút quân khỏi đất Tống nhà Lý chuẩn bị cho cuộc kháng chiến chống Tống như thế nào?
- Đọc SGK đoạn chữ nhỏ trang 41 để mô tả phòng tuyến Như Nguyệt.
- Sử dụng lược đồ hình 21 (sgk), tường thuật trận đánh trên phòng tuyến Như Nguyệt.

B. NỘI DUNG BÀI HỌC:

1. Kháng chiến bùng nổ:

a. Chuẩn bị:

- Lý Thường Kiệt ra lệnh các địa phương chuẩn bị bổ phòng.
- Chọn phòng tuyến Như Nguyệt làm trận địa đánh giặc.

b. Diễn biến:

- Cuối 1076, tướng Quách Quỳ, Triệu Tiết chỉ huy quân Tống theo 2 đường thủy bộ kéo vào nước ta.
- Tháng 1/1077, bộ binh địch bị chặn lại ở bờ bắc phòng tuyến Như Nguyệt.
- Thủy quân địch bị quân Lý Kế Nguyên chặn đánh ở ven biển.

2. Cuộc chiến đấu trên phòng tuyến Như Nguyệt:

a. Diễn biến:

- Quách Quỳ nhiều lần cho quân vượt sông đánh vào phòng tuyến của ta, bị quân ta đẩy lùi.
- Đêm cuối xuân 1077, Lý Thường Kiệt cho quân vượt sông đánh bất ngờ vào doanh trại địch.

b. Kết quả:

- Quân Tống thua to.
- Quách Quỳ chấp nhận đề nghị giảng hòa của ta và cho quân rút về nước.

c. Ý nghĩa:

- Đây là trận đánh tuyệt vời trong lịch sử chống ngoại xâm của dân tộc.
- Nền độc lập Đại Việt được giữ vững.
- Nhà Tống từ bỏ mộng xâm lược Đại Việt.

C. CHUẨN BỊ BÀI CHO TIẾT SAU:

ÔN TẬP

- Ôn lại tổ chức chính quyền thời Đinh-tiền Lê và thời Lý.
- Diễn biến, kết quả cuộc tiến công sang đất Tống và cuộc chiến đấu trên phòng tuyến Như Nguyệt

